

IFLA Section Environment, Sustainability and Libraries

2022. gada janvāris

Kas ir Zaļā bibliotēka?

Vide ir apkārtnē vai apstākļi, kuros cilvēki, organizācijas, dzīvnieki vai augi dzīvo vai darbojas. Vide var būt dabiska, sociāla vai kulturāla.

Ilgspējīga attīstība ir attīstība, kas "atbilst pašreizējām vajadzībām un neapdraud iespējas īstenot nākamo paaudžu vajadzības" (Mūsu kopīgā nākotne, Bruntlandes ziņojums, ANO).

Pašreizējo vidi apdraud klimata pārmaiņas un citi draudi, tostarp - sociālā nevienlīdzība. Visām organizācijām jācenšas saudzēt vidi, izmantojot ilgtspējīgu attīstību. Tas attiecas arī uz visa veida bibliotēkām, tās ilgtspējīgas attīstības veicināšanā var uzņemties aktīvu un nozīmīgu lomu.

Zaļa un ilgtspējīga bibliotēka ir bibliotēka, kura ņem vērā *vides, ekonomisko un sociālo ilgtspēju*. Jebkura bibliotēka var būt zaļa un ilgtspējīga, tomēr tai jābūt skaidrai ilgtspējas programmai, kurā iekļauj:

- **Zaļās ēkas un iekārtas:** Ēkas un iekārtu radīto emisiju vai oglekļa pēdas nospiedums aktīvi tiek samazināts.
- **Zaļā biroja princips:** Ikdienas darbs un procesi vides kontekstā ir ilgtspējīgi.
- **Ilgspējīgu ekonomiku:** Tiek samazināts patēriņš, aprites un dalīšanās ekonomikas prakse ir pielāgota un padarīta sabiedrībai pieejama.
- **Ilgspējīgus bibliotēkas pakalpojumus:** Lietotājiem ir viegli pieejama būtiska un aktuāla informācija, dalīšanās ar telpām un iekārtām, tiek piedāvāta vides izglītība, pakalpojumi ir efektīvi. Bibliotēkas oglekļa pēdas nospiedums ir pozitīvs.
- **Sociālo ilgtspēju:** Laba izglītība un pratības līmenis, sabiedrības iesaiste, kultūru daudzveidība, sociālā iekļaušana, tiek veicināta vispārēja līdzdalība. Bibliotēka aktīvi iesaistās nevienlīdzības mazināšanā.
- **Vides pārvaldību:** Vides mērķi atbilst SMART principam (konkrēti, izmērāmi, sasniedzami, atbilstoši un savlaicīgi), un bibliotēka cenšas samazināt savu negatīvo ietekmi uz vidi. Par bibliotēkas vides politiku, tās īstenošanu un vides aizsardzības darba rezultātiem tiek informēta plašāka sabiedrība.
- **Vispārēju vides mērķu un programmu īstenošanu:** Tie tiek īstenoti, ievērojot ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķus, Parīzes nolīgumu par klimata pārmaiņām un saistīto vides sertifikāciju un programmas.